

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 430/2024-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Najvyššieho správneho súdu v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2 S/50/2021-113 z 22. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho správneho súdu (nesprávne uvedený Najvyšší súd Slovenskej republiky, pozn.) v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 S/50/2021-113 z 22. septembra 2022. V petite ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu správnenému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Požaduje tiež priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 500 eur. V ústavnej sťažnosti žiada o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 4. októbra 2021 Centru právnej pomoci – kancelárii Prešov (ďalej len „Centrum“ alebo „žalovaný“) žiadosť o poskytnutie právnej pomoci pre spísanie ústavnej sťažnosti a zastupovanie v konaní pred ústavným súdom v špecifikovanej právnej veci.

3. Centrum rozhodnutím zo 6. októbra 2021 nepriznalo sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci vrátane nároku na predbežné poskytnutie právnej pomoci. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal 25. októbra 2021 krajskému súdu správnu žalobu, o ktorej rozhodol krajský súd

rozsudkom č. k. 2 S/50/2021-113 z 22. septembra 2022 tak, že rozhodnutie Centra zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Proti rozsudku krajského súdu podali 22. novembra 2022 žalovaný a 28. novembra 2022 sťažovateľ kasačné sťažnosti. Sťažovateľ svoju kasačnú sťažnosť podal proti odôvodneniu rozsudku krajského súdu, keďže z neho bolo zrejmé, že krajský súd síce zrušil rozhodnutie Centra, avšak vyslovil právny názor, že Centrum malo zamietnuť žiadosť sťažovateľa ale z iných dôvodov.

5. Podaním z 15. marca 2023 sa sťažovateľ vyjadril ku kasačnej sťažnosti žalovaného a podaním z 28. marca 2023 podal vyjadrenie (repliku) k vyjadreniu žalovaného k jeho kasačnej sťažnosti.

6. Konanie na najvyššom správnom súde trvá jeden rok a sedem mesiacov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka, že najvyšší správny súd nerozhodol v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote.

8. Sťažovateľ poukazuje na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach zbytočných prieťahov a neprimeranej dĺžky konaní pred všeobecnými súdmi vrátane správnych súdov. Uvádza, že v zmysle týchto záverov konanie trvajúce jeden a pol roka na jednom stupni súdnictva znamená porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru. Nebolo mu doručené prípadné rozhodnutie najvyššieho správneho súdu o prerušení konania z dôvodu podania prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie.

9. Návrh na priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje pretrvávajúcim stavom právnej neistoty, stresom a napätím, ktoré mu tento stav spôsobuje. Žije v neistote ohľadom toho, či najvyšší správny súd nevydá rozhodnutie porušujúce jeho základné práva a slobody. Svojou nečinnosťou najvyšší správny súd porušuje aj osobnostné práva sťažovateľa a jeho právo na súkromie. Sťažovateľ argumentuje, že v jeho prípade finančné zadosťučinenie predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená.

10. Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľ odôvodnil tým, že nevlastní žiaden majetok, od 1. mája 2020 je nezamestnaný, aktuálne nemá žiaden príjem a je proti nemu vedená exekúcia, ktorú považuje za nezákonnú.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, pričom v ústavnej sťažnosti požiadal o ustanovenie právneho zástupcu a priložil aj doklady, ktoré preukazujú jeho tvrdenia o jeho majetkových a príjmových pomeroch.

12. Žiadosťami sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery navrhovateľ nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak v prípade navrhovateľovej ústavnej sťažnosti nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

13. Sťažovateľ preukázal svoje pomery potvrdením o tom, že je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, predložením vyplnenej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, ktorú predložil Centru, z ktorej vyplýva, že nemá príjem, nie je poberateľom žiadneho dôchodku a nemá žiaden majetok. Uvedené skutočnosti *prima facie* indikujú splnenie prvej podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

14. Druhou podmienkou na ustanovenie právneho zástupcu je, že v prípade ústavnej sťažnosti nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Naplnenie tejto podmienky ústavný súd skúma predbežným posúdením veci samej. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je dostatočným spôsobom odôvodnená, umožňuje pochopiť podstatu sťažovateľových námietok a obsahuje dostatočné vymedzenie relevantných skutkových okolností. Ústavný súd z týchto dôvodov pristúpil k samotnému predbežnému prerokovaniu ústavnej sťažnosti, ktoré v sebe zahŕňa aj predbežné posúdenie veci samej na účely posúdenia, či je splnená druhá podmienka na ustanovenie právneho zástupcu.

15. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru EŠLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

16. Súčasťou stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade správnym súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu tohto práva, ktorého spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou EŠLP (Miroslav Mazurek v. Slovenská republika z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05) vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa vychádzal zo zistenia, že spis krajského súdu spolu s kasačnými sťažnosťami sťažovateľa a žalovaného bol najvyššiemu správne súdu predložený 22. mája 2023. Najvyšší správny súd rozhodol rozsudkom 25. apríla 2024 tak, že kasačnú sťažnosť sťažovateľa odmietol a zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil Správne súdu v Košiciach na ďalšie rozhodnutie. Najvyšší správny súd odoslal spis so svojím rozsudkom 28. mája 2024 Správne súdu v Košiciach. V čase podania ústavnej sťažnosti (14. júna 2024) bolo teda napadnuté konanie najvyššieho správneho súdu skončené s tým, že tento súd už vo veci nekonal.

18. Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť v čase, keď bolo napadnuté konanie najvyššieho správneho súdu skončené a vec bola vrátená Správne súdu v Košiciach, preto už nemohlo dochádzať k porušovaniu označených práv sťažovateľa postupom najvyššieho správneho súdu v napadnutom konaní.

19. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (výrok 1 tohto uznesenia).

20. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej vedie k záveru o zrejme bezúspešnom uplatňovaní nároku na ochranu ústavnosti v prípade ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Nie je tak naplnená druhá podmienka na ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi, z toho dôvodu ústavný súd žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhoviel (výrok 2 tohto uznesenia).

21. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu